

Nepřijatelná nabídka temné budoucnosti

 radiouniversum.cz/ivan-hoffman-neprijatelna-nabidka-temne-budoucnosti/

Ivan Hoffman

Text 12.2.2024 5 min Přehrát

#Politika

Často si vzpomenu na legrační situaci, kdy se písničkář Petr Lutka (pozor, neplést si s Hutkou) ptal posluchačů, co by měl zahrát. Když vyslechl návrhy, na oko se podívil a rozesmál publikum komentářem: „Proč všichni chcete slyšet písničky, které znáte a ne ty, které ještě neznáte?“

Je přirozené chtít to, co známe a co máme rádi. U nového, neznámého, jsme v nejistotě. Existuje dokonce bonmot, že každá změna je k horšímu. V politice panuje nešvar, kdy novoty vnucuje většině agresivní menšina, která pod záminkou obecného prospěchu sleduje prospěch vlastní. Politici se nás raději neptají, co chceme, protože by se ukázalo, že pro nás dělají to, co nechceme. Ať už z pilnosti, z hlouposti, zjištěnosti, nebo z čiré zlomyslnosti.

Novinky, kterým čelíme, se zpravidla tváří jako modernizace, racionalizace, slibují se úspory, zjednodušení byrokracie, větší komfort a pohodlí. Anebo bezpečnost. Výsledkem změn pak bývá, že se v lepším případě nic nezmění, většinou ovšem změnu provázejí vedlejší negativní účinky. Modernizace je vždy především příležitostí zaměnit to, co funguje, něčím podobným, na čem ale lze vydělat. Racionalizace bývá provázena rušením pracovních míst či snižováním platů. Co se ušetří, to občan nikdy neuvidí, protože úspora je ziskem toho, kdo občana o něco obere. Módní digitalizace, slibující pohodlí, je pak nástroj umožňující šmírování, kontrolu a manipulaci občanů, takže relativní komfort je placen ztrátou svobody. S odkazem na bezpečnost se pak zbrojí a zabíjí ve válkách.

Žijeme v nechtěném světě, neboť ve světě, který nám byl nejprve nedemokraticky vnucen, abychom se pak na něj aklimatizovali. Průběžně uvykáme novotám ne proto, že bychom z nich měli prospěch, ale proto, že jsou povinné. Evergreeny, které si pobrukujeme, protože je známe a máme je rádi, už dávno nemá stát v playlistu. Aktuální nabídka sestává ze zákazů, příkazů, omezení a regulací, které menšina salámovou metodou vnutila většině.

Důsledkem vnucené současnosti, současnosti, kterou jsme si nezvolili, je společenská atmosféra, zásadně se lišící od té, která u nás panovala kdysi. Před časem jsem na internetu narazil na text jednoho ruského blogera, publicisty, jehož jméno už si nepamatuji, který popisoval generační zkušenost se ztrátou budoucnosti. Vzpomenul si na dětství v optimistické atmosféře, kdy lidstvo bylo zahleděné do kosmu. Vzpomínal na přítomnost budoucnosti. Na atmosféru, ve které se věřilo v lidskou invenci, v budoucnost, kdy se díky vědě a technice můžeme těšit na uskutečnění lepšího světa. Zmíněný bloger si pak povšiml, že se budoucnost z našeho horizontu někam vytratila a dějinný optimismus vystřídala skepse.

V aktuální nabídce je budoucnost temná. Souvisí to s lidskou sebereflexí. Už se necituje klasik, podle kterého „Člověk, to zní hrdě!“ Postmoderní člověk se v zrcadle vidí jako potíživista. Vnímá sám sebe jako parazita, ohrožujícího přírodu, anebo rovnou celou planetu. Podle toho pak i kreslí svou budoucnost jako

souběh krizí všeho druhu. Na horizontu se mu zjevuje to špatné, z čeho se v minulosti snažil vyhrabat: Války, nouze, nemoci a hlad.

Přesvědčení, že bude hůř, je to nejhorší, na co si můžeme zvyknout. Je to demotivující virus. Temnou budoucnost je třeba u politiků reklamovat jako vadné zboží. Je třeba je hnát k odpovědnosti za to, že pohrdají člověkem. Vidět v bližním parazita je sebevražedné. Je na čase se rozpomenout, že příroda byla Bohem stvořena člověku k užitku, nikoli naopak. Stvořitel není ani pirát, ani zelený fanatik, a už vůbec ne válečník. Bůh je z podstaty humanista.

Všechny příspěvky s Ivan Hoffman

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.